

ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΦΑΚΕΛΟΣ

Οι 200 ντόπιες ποικιλίες με πριμ έως 278 ευρώ/στρέμμα

Περιορισμένες οι θέσεις στο Μέτρο του νέου ΠΑΑ για διατήρηση αβελτίωτων ποικιλιών

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Μέσα από έναν κατάλογο 53 καλλιεργειών και πάνω από 200 τοπικών ποικιλιών, θα είναι σε θέση να επιλέξουν οι αγρότες στα πλαίσια του Μέρους «Προστασία και διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών (φυτογενετικού υλικού) που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση», το οποίο προβλέπεται στο ΠΑΑ της νέας περιόδου. Γι' αυτή τους την ενέργεια οι αγρότες θα αποζημιωθούν ανάλογα με την καλλιέργεια με τα ποσά να κυμαίνονται μεταξύ των 43,5 ευρώ το στρέμμα (χειμερινά σιτηρά) και να φτάνουν έως και τα 278 ευρώ το στρέμμα για δενδρώδεις καλλιέργειες (78,2 για ελιές και 69 στο αμπέλι).

Το πρόγραμμα είναι ουσιαστικά περιορισμένων θέσεων, καθώς οι αρχές έχουν θέσει συγκεκριμένο στρεμματικό στόχο ανά ποικιλία και περιοχή. Η προμήθεια του πολλαπλασιαστικού υλικού θα γίνεται από Φορείς όπως διάφορες υπηρεσίες του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ερευνητικά Κέντρα, Γεωπονικά Πανεπιστήμια, ΜΚΟ τον ΕΛΓΟ-Δήμητρα κ.λπ. Να σημειωθεί εδώ πως, ένα παρόμοιο πρόγραμμα προβλεπόταν και στο τρέχον ΠΑΑ, ωστόσο τελικά δεν προχώρησε με τις αρχές να δεσμεύονται πως θα το ενεργοποιήσουν την ερχόμενη προγραμματική.

Πρέπει να γίνει σαφές ότι το Μέτρο για τις τοπικές ποικιλίες, είναι ξεχωριστό σε σχέση με το οικολογικό σχήμα (νέο πρασίνισμα) με τίτλο «Χρήση ανθεκτικών και προ-

σαρμοσμένων ειδών και ποικιλιών». Στη δράση αυτή το ένα μέρος της επιδότησης αφορά αποκλειστικά τον βίκο και χειμερινά σιτηρά (π.χ κριθάρι) μικρού βιολογικού κύκλου όταν αντικαθιστούν το βαμβάκι, το καλαμπόκι ή τη μηδική. Δεύτερον, το άλλο μέρος της επιδότησης αφορά καινοτόμες καλλιέργειες σε οποιοδήποτε αγροτεμάχιο (δεν απαιτείται αντικατάσταση καλλιέργειας). Αφορά Κινόα, Χια, Τεφ, Μαύρο Σινάπι, Νιγκέλα, Καμελίνα, Μουκούνα, Σιπαροκρίθαρο, Γλυκοπατάτα, Τσουκνίδα και Λινάρι. Τρίτον, το τελευταίο μέρος αφορά «προσαρμοσμένες, τοπικές ποικιλίες» από χειμερινά σιτηρά, ψυχανθή και αρωματικά φυτά. Εδώ το ΥΠΑΑΤ «δουλεύει» μία λίστα διαφορετικών ποικιλιών ανά περιοχή, την οποία θα γνωστοποιήσει το επόμενο διάστημα.

“

Φορείς

Η προμήθεια του πολλαπλασιαστικού υλικού θα γίνεται από διάφορες υπηρεσίες του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, Ερευνητικά Κέντρα, Γεωπονικά Πανεπιστήμια, ΜΚΟ τον ΕΛΓΟ Δήμητρα κ.λπ.

Ανά περιοχή, διαφορετική ποικιλία θα προμοδοτείται

Η καλλιέργεια των τοπικών ποικιλιών έχει τα δικά της όρια, όπως την ευπάθεια, την μικρή παραγωγή και την δυσκολία προσαρμογής τους σε εντατικά συστήματα

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΝΤΟΝΗ
kontonis@agronews.gr

Για να διατηρούν στην εκμετάλλευσή τους τοπικές ποικιλίες από σιτηρά και ψυχανθή, μέχρι οινάμπελα, θα προμοδοτούνται οι αγρότες στη νέα περίοδο που θα δείξουν ενδιαφέρον ένταξης στο Μέτρο «Προστασία και διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών (φυτογενετικού υλικού) που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση». Σε κάθε περιοχή, υπάρχει συγκεκριμένη ποικιλία που μπορεί να μπει για το πριμ: Για παράδειγμα ο Καπλουτζιάς (μονόκκο κο σιτάρι) μπορεί να μπει μόνο σε Θεσσαλία, Μακεδονία ενώ το κριθάρι Νάξου σε Αιγαίο, Ήπειρο, Μακεδονία και Στερεά Ελλάδα.

Οι συνήθως χαμηλές αποδόσεις των αβελτίωτων τοπικών ποικιλιών έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών που επιλέγουν να τις καλλιεργήσουν. Συνεπώς, η οικονομική στήριξη μέσω της δράσης αποτελεί βασικό κίνητρο για τη διατήρηση των τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών αφού αναπληρώνει την ως άνω αναφερόμενη απώλεια εισοδήματος. Σκοπός της Παρέμβασης είναι:

- Η προστασία της γεωργικής βιοποικιλότητας και της γενετικής ποικιλότητας, μεταξύ των ειδών και εντός των ειδών και η προστασία των αγροτικών οικοσυστημάτων.

- Η προστασία και αιφορική διαχείριση των φυτογενετικών πόρων.

- Η προώθηση καλλιέργειας τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών – ποικιλιών, οι οποίες είναι κατά τεκμήριο περισσότερο προσαρμοσμένες στις τοπικές συνθήκες συνεπώς μειώνεται με αυτόν τον τρόπο η χρήση εισορών με αποτέλεσμα τις μειωμένες πιέσεις στους φυσικούς πόρους (π.χ. ποιότητα και ποσότητα υδατικών πόρων).

- Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή α-

Επανεκτιμάται η αξία των ντόπιων ποικιλιών

Τις τελευταίες δεκαετίες η αξία των τοπικών ποικιλιών επανεκτιμάται διεπιστημονικά. Λόγω των ποιοτικών και ποικίλων χαρακτηριστικών τους (γεύση, άρωμα) πολλές από αυτές γίνονται περιζήττες έτσι ώστε η παραγωγή και μεταποίηση τους να συμβάλει στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών. Φυσικά η καλλιέργεια των τοπικών ποικιλιών έχει τα δικά της όρια, όπως την ευπάθεια των προϊόντων, την μικρή παραγωγή - σε ορισμένες περιπτώσεις-, την δυσκολία προσαρμογής τους σε εντατικά συστήματα παραγωγής. Γι’ αυτό το λόγο γίνεται και μία σημαντική ενίσχυση για τις ανάγκες της καλλιέργειάς τους. Πάντως, το δύσκολο με το συγκεκριμένο Μέτρο θα είναι να βρεθεί το πολλαπλασιαστικό υλικό, καθώς, πρόθυμοι για να αναλάβουν τη διατήρηση τέτοιων ποικιλιών σε λίγα στρέμματα αναμένεται να βρεθούν.

φρού οι τοπικές ποικιλίες είναι κατά τεκμήριο περισσότερο ανθεκτικές στις ξηροθερμικές συνθήκες που αναμένεται να ενταθούν λόγω της κλιματικής αλλαγής.

- Η στήριξη μικροκαλλιεργητών και γεωργών που διατηρούν ή επιθυμούν να καλλιεργήσουν τοπικούς αβελτίωτους πληθυσμούς - ποικιλίες.

- Η προστασία του δικαιώματος των καταναλωτών να επιλέγουν τροφή από τοπικούς αβελτίωτους πληθυσμούς – ποικιλίες.

Ο κατάλογος των τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης των φορέων που εμπλέκονται σε θέματα φυτογενετικών πόρων (Υπηρεσίες Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ερευνητικά Κέντρα, Γεωπονικά Πανεπιστήμια, ΜΚΟ, κ.λπ.) και έχει καταρτιστεί με βάση:

- Τις υπάρχουσες και υπό δημοσίευση μελέτες.
- Την ύπαρξη δείγματος αναφοράς για κάθε τοπικό αβελτίωτο πληθυσμό/ποικιλία.

- Την ύπαρξη ολοκληρωμένων στοιχείων περιγραφής και ιστορικών στοιχείων. Για τις μόνιμες καλλιέργειες (δενδρώδεις και αμπελία) η δέσμευση εφαρμόζεται σε σταθερά αγροτεμάχια καθ’ όλη τη διάρκεια της περιόδου των δεσμεύσεων.

Τα ποσά ενίσχυσης, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης υπολογισμού είναι:

- Ψυχανθή: 75,3 ευρώ το στρέμμα.
- Λαχανικά υπαίθρου: 250 ευρώ το στρέμμα.
- Αραβόσιτος: 72,2 ευρώ το στρέμμα.
- Χειμερινά σιτηρά: 43,5 ευρώ το στρέμμα.
- Αρωματικά - Φαρμακευτικά φυτά: 98,9 ευρώ το στρέμμα.
- Ελιές: 78,2 ευρώ το στρέμμα.
- Αμπέλι: 69 ευρώ το στρέμμα.
- Λοιπές δενδρώδεις: 278,9 ευρώ το στρέμμα.

“

Αναπλήρωση

Η οικονομική στήριξη μέσω της δράσης αποτελεί βασικό κίνητρο για τη διατήρηση των τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών

ΤΟΠΙΚΕΣ

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΒΕΛΤΙΩΤΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ – ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ ΠΟΥ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΑΠΟ ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΔΙΑΒΡΩΣΗ

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ	ΠΕΡΙΟΧΕΣ-ΝΟΜΟΙ
ΣΙΤΗΡΑ		
Κριθάρι	Σερίφου	Αιγαίου
	Τρικάλων	Πελοποννήσου, Θεσσαλίας, Αιγαίου
	Νάξου	Αιγαίου, Ηπείρου, Μακεδονίας, Στ. Ελλάδας
	Αλαγόκριθο, Γουμαρόκριθο	Μακεδονίας, Στ. Ελλάδας, Ηπείρου
	Εξόστικο	
Σιτάρι σκληρό	Μαυραγάνια, Ασπροσίτι, Ντεβές	Σε όλη τη χώρα
	Μαυραβέρι	Χίου
	Ασπροσάρα	Χανίων
	Σαρίτσου	Λέσβου
Σιτάρι σκληρό	Λεβέντης	Μεσσηνίας
Σιτάρι μαλακό	Γκιρινός, Τσουγκριάς, Δρυίτσα	Σε όλη τη χώρα
	Ζουκίτσα	Ορενιά και Δ. Μακεδονία, Θράκης, Πελοποννήσου
	Άσπρος Τσιούλης	Ορενιά Μακεδονία, Θεσσαλίας, Ηπείρου
		Ορενιά Μακεδονία, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Κύθρου
	Κουτραούλι ή Κουτραουλός	
Μονόκκοκο σιτάρι	Καπλουτζιάς	Μακεδονίας, Θεσσαλίας
Σικάλη (<i>Secale cereale</i>)	Βεύη Φλώρινας	Θεσσαλίας, Μακεδονίας, Ηπείρου

ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ		
Κρεμμύδι	Ζακυνθινό νεροκράμβυδο	Ζακύνθου
	Άνδρου	Άνδρου
	Κόκκινο	Άνδρου
Τοματοπιπεριά	Τοματοπιπεριά	Κ., Β. & Δ. Ελλάδα
	Παστέμιο	Θράκης, Μακεδονίας
	Μαγιάτικο	Καρπάθου
Καλακύθι	Γλυκό Καλακύθι	Μεσσηνίας
	Γλυκίσιο	Θράκης
	Καλακύθι	Όλη η χώρα
Καλακύθι (<i>moschato</i>)	Ρετζέλια	Β. Ελλάδα
	Καλαμάκι	Σε όλη τη χώρα
	Κασοάρι	Λέσβου
Πεπόνι	Αγγοροπέσινα	Εύμου, Δωδεκανήσου, Λέσβου, Κρήτης
	Σανγκί	Αιγαίου, Χίου
	Συλλόγγουρα	Μεσσηνίας
Αγκινάρα	Αγκινάρα	Αιγαίου
	Κακ	Κακ
	Κρήνη	Κρήτης
Αγκινάρα (<i>Cynara</i> sp.)	Κυθήρων	Κυθήρων
	Ολύμπου	Καρπάθου
	Ορμυλίας	Ορμυλίας
	Μήλο Κεφαλληνίας	Κεφαλληνίας
	Κυκλάδων	Αιγαίου
	Κως	Αιγαίου
	Ιθώκη	Πελοποννήσου, Ιονίων νήσων
	Τρίγωνο Έβρου	Έβρου
Τομάτα	Τομάτο-Καραμπόλα	Μακεδονίας, Θράκης
	Υρόσου	Άνδρου
	Κρασουλιά	Αιγιάς
	Τοματάκι Ξηρικό	Χίου
	Άνδρου άνω	Άνδρου
	Χίου άνω	Χίου
	Αμμοκόου	Άνδρου
	Ροζ κρασάτι	Άνδρου
	Χονδροκαταρή	Μεσσηνίας
	Σφοντύλι	Λέσβου
	Λουρδέικη	Ιονίου
Αγγούρι	ΑνδρουΨΩ	Άνδρου
	Πολυκαρπός	Πολυκαρπός
	Γεωργιανούλης	Κρήτης, Ν. Έβρου
Σουσάμι	Έβρου	Έβρου
	Λήμνου	Λήμνου
Φράουλα	Κερκυραϊκό μικρόκαρη	Κέρκυρας
	Ζακυνθινή	Ζακύνθου
Μελιτζάνα	Άσπρα Μελιτζάνα	Αιγαίου
	Αργίτικη	Πελοποννήσου, Ιονίων νήσων
Μπάμια	Λέσβου	Λέσβου
	Σαλιέρα	Μεσσηνίας
	Εξάνυνη	Λέσβου
Λάχανο	Αφρότα	Λέσβου
	Μόπα	Μεσσηνίας
	Αριδοία	Μακεδονία
	Τίνου	Αιγαίου
	Μπαμπούρας	Κρήτης, Ν. Έβρου
	Μελιτζανό	Άνδρου
	Πιτσιλιού	Άνδρου
	Κουφέτα	Άνδρου
	Τοράκια	Μαγνησία
	Κόπη	Λέσβου
	Μελιτζανό	Άνδρου
	Βασιλιάδες	Άνδρου
	Πικιόρικο	Μεσσηνίας
Vigna uguiculata	Ροβίτσα Προσνοφάουλα	Μεσσηνίας
	Γίγαντες ελεφαντες	Μεσσηνίας
	Ασπρομάτικο Λήμνου	Λήμνου
	Σταμναγκάθι	Κρήτης
	Ασκόλυμπος	Κρήτης
	Τοπική ποικιλία	Λέσβου, Χίου, Λήμνου
	Τοπικοί πληθυσμοί	Ολύμπου, Τρικάλων, Λακωνίας, Λήμνου
	Τοπικοί πληθυσμοί	Αιγαίου & Ιονίου
	Τοπικοί πληθυσμοί	Κρήτης, Παγγαίου, Δυτ. Μακεδονίας, Ολύμπου, Ταιγέτου, Ευβοίας
Τσάι του βουνού	Τοπικοί πληθυσμοί	Κρήτης
	Τοπικοί πληθυσμοί	Κρήτης
Δίκταμο	Τοπικοί πληθυσμοί	Κρήτης
	Έβρου	Έβρου
Σκουπόχορτο	Λιφί	Κατερίνης

ΑΜΠΕΛΙΑ		
	Μαύρο	Άνδρου
	Μαυροσταμιά	Άνδρου
	Άσπρ. ο πασιμίσι	Άνδρου
	Ανθούρα	Άνδρου
	Αγιοαννίτικο	Χίου
	Μαυρούδι - Πλατόνα	Μεσσηνίας
	Καλινόττικο-Τουρκοπαύλα	
	Αγούμασος	Κέρκυρας
	Απδόνι Μαύρο	Κυκλάδων
	Ακομινάτα	Ιόνιο
	Αμυρίνη	Κέρκυρας, Λευκάδας
	Αρακλινός	Ιόνιο
	Αρμελετσόσα	Κυκλάδων
	Βαλαίτης	Ρεθύμνης
	Βιολεντό	Ζακύνθου, Κεφαλληνίας
	Βολίτσα Άσπρα	Πελ/σος
	Βολίτσα Μαύρη	Στερεά Ελλάδα, Πελ/σος
	Βόσσος	Κεφαλληνίας, Λευκάδας
	Γαϊδουριά	Κυκλάδων
	Γλυκερήθρα	Αρκαδίας, Λακωνίας
	Δερματίς	Ρεθύμνης
	Ζαλαβίτικο	Τρικάλων
	Καρσμηραίμης	Ευβοίας
	Καρνακαλίδες	Έβρου
	Καρτσιώτης	Αρκαδίας
	Κατσινό	Κυκλάδων
	Κεραταρούδα	Έβρου
	Κοτσελίνα	Ιόνιο
	Κουφάκι	Ιόνιο
	Μαλουκάτα	Κυκλάδων
	Μπεκίρι	Ιωνανίων
	Μπογιαλαμάδες	Έβρου
	Μυθόλι	Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐας
	Ξερομακαρούδα	Κυκλάδων
	Πετρουλιανός	Λακωνίας
	Πλατόνη	Κυκλάδων
	Σκλάβο	Κορινθίας
	Συνοικισμός	Κυκλάδων
	Σικιότης	Μαγνησίας
	Χιώρες	Ιόνιο
	Καλινόττικο	Λέσβου

ΨΥΧΑΝΘΗ		
Φόβα	Παπούλα, Χανίων	Κρήτης
	Χανίων	Κρήτης
	Γρεβενών	Μακεδονίας
Ρόβη	Ιονίων	Ιονίων
	Γεωργιανούλης	Κρήτης, Φλώρινας
		Μεσσηνίας
Αραχίδα		
Lupinus albus		
Κουκιά (<i>Vicia faba</i> L.)	-	Σκύρου
ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ - ΘΑΜΝΟΙ - ΛΟΙΠΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΡΠΟΦΟΡΑ		
Κεραισία (<i>Prunus avium</i>)	Σερρών (Μαύρο), Κόκκινα	Σερρών
	Αναστασίας	
	Λευκό Ιωνανίων	Ιωνανίων
	Κηφισιάς	Αττικής
	Πρώμο Καλινδρού	Κατερίνης
	Σάμου	Σάμου
	Πρώμο Κομνηνής	Κομνηνής
Μηλιά (<i>Malus pumila</i>)	Συνήγηλο Αγιάσου	Λέσβου
	Σκιοπίσι	Μαγνησίας
	Χαμομηλιά	Μεσσηνίας
Πορτοκαλιά (<i>Citrus sinensis</i>)	Πορτοκάλι "Μάλτας"	Μεσσηνίας
Αχλαδιά (<i>Pyrus communis</i>)	Παρακαίλων	Λέσβου
	Κοινοσυρέλια, Κακάρια, Μουζουριές, Τσιλουπάρι	Λέσβου
	Καμινός	Μαγνησίας
Βερικοκιά (<i>Prunus armeniaca</i>)	Μησοταυβάνι, Σταυρόρια, Κουρλιές, Ζαχαράτι	Άνδρου
Μανταρινιά (<i>Citrus reticulata</i>)	Καΐσια	Άνδρου
Ροδιά (<i>Punica granatum</i>)	Καντινέρι, Λεφάνια	Άνδρου
	Καμπόδικα	Ημαθίας, Κατερίνης
	Αλμπασάνια, Ανδρομάχη	Ημαθίας
	Φούσταρη	Αρκαδίας
	Αφρότα, Σιδιραμύγδαλο	Άνδρου
	Καρυδοκί	Λήμνου
Αμυγδαλιά (<i>Amygdalus communis</i>)	Χιότικα	
	Θυατοκωκιά	Σάμου
	Νονατόκω, Φουκαρέλα	Χίου
Λεμονιά	Τρικυλάκι, Μπαμπάτσικο, Μπελίου	Μαγνησίας
	Τσακάλι	Άνδρου
Σικιά	Άσπρα μικρά, Ποταμίσι	Άνδρου
	Μποκόνες	Σάμου
Ελιά	Ασπρολιά Αλεξανδρούπολης	Έβρου
	Κακάρια	Σκύρου
Ροδακινιά	Μηλοροδόκινο (Μαστοί	Κηφισίων
	Αφροδίτης	Ημαθίας
Δομασικινιά (<i>Prunus domestica</i>)	Προφήτης Ηλίας, Ψημο Νάουσας	Σαμοθράκης
	Προσούτι	
	Μπαρόκκι μακρόστενο και στεγνό	Φθιώτιδας
	Ολίσκο	Φθιώτιδας
	Σκοπέλου	Σκοπέλου
	Αυτιά	Αυτιά
	Σκιά	Σκιά

Υποχρέωση των δικαιούχων να καλλιεργούν τους αβελτίωτους πληθυσμούς – ποικιλίες, στις συγκεκριμένες περιοχές κατανομής ανά πληθυσμό.

Ξεκινάει πιλοτικά με 10 εκατ. ευρώ κονδύλια

Δικαιούχοι του Μέτρου «Προστασία και διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών (φυτογενετικού υλικού) που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση», θα είναι γεωργοί, φυσικά και νομικά πρόσωπα ή ομάδες αυτών, οι οποίοι κατέχουν γεωργική εκμετάλλευση και καλλιεργούν μία ή περισσότερες ποικιλίες από τον «Κατάλογο τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση» (βλ. πίνακα). Πρόθεση των αρχών είναι να μπορέσουν με αυτήν τη δράση να χρηματοδοτήσουν περί τα 22.000 στρέμματα με τοπικές ποικιλίες, προκηρύσσοντας πρόγραμμα με κονδύλια ύψους περί τα 10 εκατ. ευρώ. Το αν τώρα θα υπάρξει κάποια πρόσκληση άμεσα δηλαδή μέσα στο 2023 με την έναρξη της νέας προγραμματικής περιόδου, μένει να φανεί. Αξίζει να σημειωθεί εδώ πως, ένα παρόμοιο πρόγραμμα προβλεπόταν και στο τρέχον ΠΑΑ, ωστόσο τελικά δεν προχώρησε με τις αρχές να δεσμεύονται πως θα το ενεργοποιήσουν την ερχόμενη προγραμματική. Το εγχείρημα πάντως είναι δύσκολο από τη στιγμή που δεν υπάρχει η προηγούμενη εμπειρία από σχετική προκήρυξη. Αν «τρέξει» όμως τελικά το πρόγραμμα μπορεί να ανοίξει και νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες σε κάποιους κλάδους της μεταποίησης ή να οδηγήσει σε ανάπτυξη νέων κωδικών.

Το κόστος συναλλαγής περιλαμβάνει: ● Έξοδα αποστολής σπόρων ή άλλων μερών του φυτού, από και προς τον αρμόδιο, κατά περίπτωση, φορέα.

● Τα έξοδα αναπαραγωγής και πολλαπλασιασμού για τις ανάγκες σποράς ή φύτευσης που επιλέξιμοι αγροτεμαχίου.

Πρέπει να γίνει σαφές πάντως ότι το Μέτρο για τις τοπικές ποικιλίες, είναι ξεχωριστό σε σχέση με το οικολογικό σχήμα (νέο πρασίνισμα) με τίτλο «Χρήση ανθεκτικών και προσαρμοσμένων ειδών και ποικιλιών».

Ο κατάλογος των τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης των φορέων που εμπλέκονται λόγω αρμοδιότητας σε θέματα φυτογενετικών πόρων (Υπηρεσίες Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, Ερευνητικά Κέντρα,

Γεωπονικά Πανεπιστήμια, ΜΚΟ, κτλ.) και έχει καταρτιστεί με βάση:

- Τις υπάρχουσες και υπό δημοσίευση μελέτες.
- Την ύπαρξη δείγματος αναφοράς για κάθε τοπικό αβελτίωτο πληθυσμό/ποικιλία.
- Την ύπαρξη ολοκληρωμένων στοιχείων περιγραφής και ιστορικών στοιχείων.

Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων Οι δικαιούχοι ενισχύονται για την απώλεια εισοδήματος που η συγκεκριμένη καλλιέργεια επιφέρει και αναλαμβάνουν τη δέσμευση να:

- καλλιεργούν τους αβελτίωτους πληθυσμούς – ποικιλίες, στις συγκεκριμένες περιοχές κατανομής ανά πληθυσμό - ποικιλία του σχετικού πίνακα,
- συνεργάζονται και να χορηγούν δείγμα σπόρου ή άλλου πολλαπλασιαστικού υλικού ή κάθε άλλη σχετική πληροφορία στις υπηρεσίες και αρμόδιους φορείς του ΥΠΑΑΤ.

Οι ενισχύσεις αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το διαφύλλον εισόδημα και το κόστος συναλλαγής, ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ελήφθησαν.

Το κόστος συναλλαγής περιλαμβάνει: ● Έξοδα αποστολής σπόρων ή άλλων μερών του φυτού, από και προς τον αρμόδιο, κατά περίπτωση, φορέα.

● Τα έξοδα αναπαραγωγής και πολλαπλασιασμού για τις ανάγκες σποράς ή φύτευσης που επιλέξιμοι αγροτεμαχίου.

Πρέπει να γίνει σαφές πάντως ότι το Μέτρο για τις τοπικές ποικιλίες, είναι ξεχωριστό σε σχέση με το οικολογικό σχήμα (νέο πρασίνισμα) με τίτλο «Χρήση ανθεκτικών και προσαρμοσμένων ειδών και ποικιλιών».

Μονόδρομος η οργάνωση σε σχήματα για καλή τιμή στη λεβάντα

Με αποδόσεις 7-8 κιλών ελαίου το στρέμμα και τιμές πάνω από 55 ευρώ το κιλό βγαίνει η επένδυση στη 10ετία

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΡΟΥΠΑ
roupas@agronews.gr

Σε ιδιαίτερα οργανωμένους και υπομονετικούς αγρότες απευθύνεται η λεβάντα, με την καλλιέργειά της να εμφανίζει ιδιαιτερότητες και ευκαιρίες που δύσκολα θα συναντήσει κανείς σε άλλο αγροτικό προϊόν στην Ελλάδα. Αποτελεί επίσης μία καλλιέργεια που ενισχύεται με ειδικό πριμ 82,4 ευρώ το στρέμμα στη νέα ΚΑΠ.

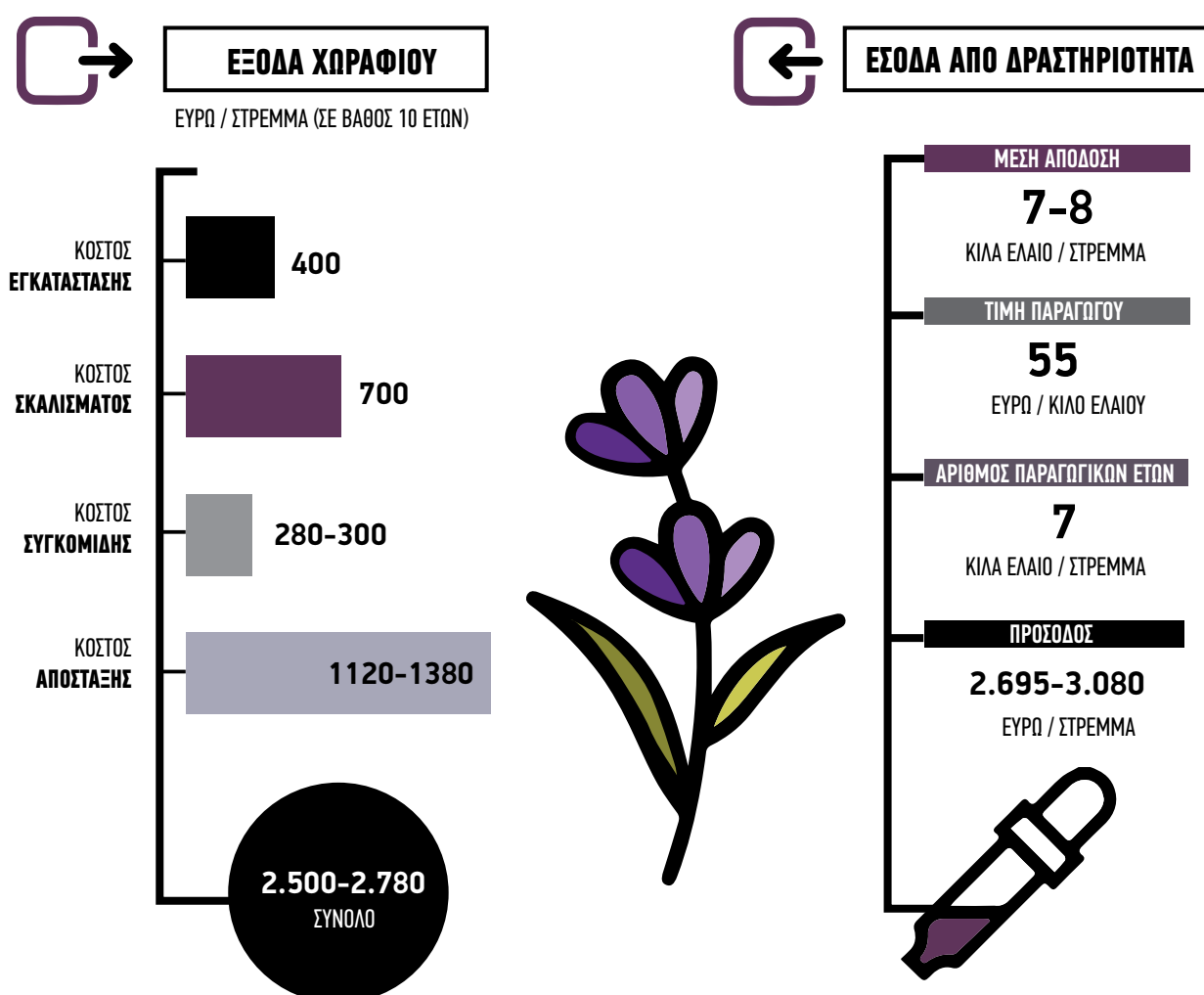
Αρχικώς, πρέπει να σημειωθεί πως η καλλιέργεια λεβάντας αποτελεί ένα σπορ για «ομαδικούς παίκτες» όπως εξηγεί στην Agrenda ο Πασχάλης Παπαδάκης, ειδικός σύμβουλος στον Αγροτικό Συνεταιρισμό Έβρου – Ροδόπης για Αρωματικά Φυτά «Θράκης Θησαυρός». Όπως άλλωστε λέει ένα ρητό, ιδιαίτερα αγαπητό στα 25 μέλη του συνεταιρισμού, «αν θέλεις να πας γρήγορα, πήγαινε μόνος. Αλλά αν θες να πάτε μακριά, πηγαίνετε μαζί». Η ρήση αυτή ταιριάζει γάντι στη περίπτωση της λεβάντας, αφού η ζήτηση για έλαιο είναι έντονα συνδεδεμένη με τον όγκο της προσφερόμενης ποσότητας. Αυτό σημαίνει πως όσο συγκεντρώνονται οι τόνοι του ελαίου, τόσο ισχυροποιείται η θέση των παραγωγών και έτσι γίνονται εφικτές οι υψηλότερες τιμές των 70 και 80 ευρώ το κιλό για έλαιο.

Έως και 3 χρόνια διατηρησιμότητα

Η διατηρησιμότητα του ελαίου είναι καλή, αφού μπορεί να διατηρηθεί σε άψογη κατάσταση για έως και 3 χρόνια υπό ιδανικές συνθήκες αποθήκευσης. Αυτό σημαίνει πως ακόμη και όσοι έχουν αποθηκευμένες ποσότητες ελαίου λεβάντας από το καλοκαίρι του 2020 μπορούν ακόμη να το διαθέσουν το 2023, προτού παρουσιάσει σημαντικά υποβάθμιση της ποιότητας.

Από κει και πέρα, η επένδυση στην λεβάντα αποτελεί ένα εγχείρημα 10ετίας. Μετά τη σπορά, που μπορεί να πραγματοποιηθεί Νοέμβριο ή Μάρτιο, τα φυτά απαιτούν 2 χρόνια ωρίμανσης προτού αρχίσει η συλλογή της δρόγης τον 3ο χρόνο. Το κόστος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΛΕΒΑΝΤΑΣ

«Αν θέλεις να πας γρήγορα, πήγαινε μόνος. Αλλά αν θες να πάτε μακριά, πηγαίνετε μαζί» λέει ένα ρητό που ταιριάζει γάντι στη καλλιέργεια της λεβάντας

όλης αυτής της περιόδου (σποράς, σκαλίσματος, εισροών) υπολογίζεται σύμφωνα με επικαιροποιημένα στοιχεία στα 400 ευρώ το στρέμμα. Επιπλέον, η καλλιέργεια, δεδομένου ότι πρόκειται για πολυετή φυτεία με 7 συνήθως συμφέρουσες παραγωγικές χρονιές, πρέπει να καθαρίζεται από ανεπιθύμητα ζιζάνια που δρουν ανταγωνιστικά με τα οικονομικά φυτά. Τα κόστη σκαλίσματος υπολογίζονται σε 100 ευρώ το στρέμμα ανά χρόνο ή αλλιώς σε 700 ευρώ στη 10ετία.

Η συγκομιδή της δρόγης γίνεται αυστηρά μέσα στο πρώτο 10ήμερο του Ιουλίου στην περιοχή του Έβρου σύμφωνα με τα όσα εξηγεί ο Πασχάλης Παπαδάκης, με τα έξοδα συλλογής να βρίσκονται περί τα 40 ευρώ το στρέμμα. Για 7 παραγωγικές χρονιές το συνολικό κόστος ανάγεται στα 280 με 300 ευρώ το στρέμμα.

Υψηλό το κόστος στο αποστακτήριο

Αναμφισβήτητο όμως, το μεγαλύτερο κόστος για τον παραγωγό βρίσκεται στο αποστακτήριο. Εκεί ο παραγωγός θα πρέπει να βγάλει από την τσέπη του ένα ποσό της τάξης των 260 ευρώ ανά τόνο μάζας, που με αθροιστική απόδοση 5-6 τόνων δρόγης το στρέμμα βγάζει 1120-1380 ευρώ κόστος απόσταξης ανά στρέμμα.

Αθροιστικά, τα έξοδα χωραφίου σε βάθος 10ετίας -όσο δηλαδή η μέση διάρκεια ζωής των φυτών λεβάντας- υπολογίζονται

χονδρικά σε 2.500-2.780 ευρώ το στρέμμα.

Από την πλευρά των εσόδων, όλα καθορίζονται από την ελαιοαπόδοση του χωραφίου, τον όγκο που μπορούν να συλλέξουν μαζί οι παραγωγοί και την ζήτηση από το εξωτερικό. Κάνοντας μια μικρή ιστορική αναδρομή, ο συνταξιούχος γεωπόνος Πασχάλης Παπαδάκης εξηγεί πως στην περιοχή του Έβρου οι πρώτες σπορές λεβάντας έγιναν το 2015 και πρώτη φορά μαζεύτηκε προϊόν το 2018. «Επειδή το αποστακτήριο ήταν νέο πήραμε αρχικά 4-5 κιλά έλαιο το στρέμμα, το 2019 όμως βγάλαμε 7-8 κιλά το στρέμμα και σε αυτά τα νούμερα παίζουμε έκτοτε».

Με πάνω από 8 κιλά έλαιο το κέρδος

Με μία μέση απόδοση των 7-8 κιλών ελαίου το στρέμμα και μία τιμή στα 50 ευρώ το κιλό, ο παραγωγός μπορεί να πιάσει από 350-400 ευρώ το στρέμμα ανά παραγωγική χρονιά. Δηλαδή από 2.240 έως 2.800 ευρώ το στρέμμα σε βάθος 7 ετών. Με μία προσθαφαίρεση, γίνεται κατανοητό πως για να βγάλει κέρδος η επένδυση σε βάθος 10ετίας, ένας παραγωγός στον Έβρο θα πρέπει να είναι σε θέση να παράγει 8 κιλά έλαιο λεβάντας ανά στρέμμα και να το διαθέτει σε καθεμιά τιμή άνω των 50-55 ευρώ το κιλό. Η οργάνωση σε συνεταιρισμούς είναι μία ορθολογική και αναγκαία επιλογή, ώστε να μαζεύεται καλό και αρκετό έλαιο με αποτέλεσμα να μπορεί μία εταιρεία να καλύψει τις ανάγκες της από τον εκάστοτε συνεταιρισμό.